

Sessió Necrològica

DOMINGO RUANO GIL, UN ANATÒMIC IL·LUSTRE DEL SEGLE XX (1932 - 2016). IN MEMORIAM

Manuel CRUZ HERNÁNDEZ
Acadèmic numerari

Any rere any el color groc de la nostra ciència mèdica es tenyeix de negre en aquesta Acadèmia de Medicina de Catalunya per comunicar l'absència irremeiable d'algun dels nostres membres. Malauradament, és el que ens passa avui.

Quan el dia 9 del juny passat vam conèixer el sobtat òbit del nostre amic i company Domingo Ruano Gil, als 83 anys d'edat, molts vam lamentar la pèrdua d'un veterà acadèmic numerari que havia deixat, a la sala Gimbernat, doblement estimada per un anatòmic, un abundant testimoni de la seva preocupació per més d'un aspecte de la sanitat catalana. Però també vam ser molts els que ens vam veure privats de la seva eloqüent activitat docent, tant en temes d'anatomia com en altres aspectes de les ciències mèdiques. I sobretot molts vam quedar orfes de l'afecte d'un gran amic, un amic fraternal.

La meua relació amb Domingo Ruano havia començat a la Facultat de Medicina de Cadis, on ell havia realitzat part de la llicenciatura i havia sentit la vocació d'anatòmic com a alumne intern. També després la nostra amistat es va enfortir, fa justament mig segle, amb el retrobament a Barcelona i gràcies a la nostra perllongada convivència a la Facultat de Medicina i l'hospital Clínic, on va arribar poc després que jo, per cobrir la vacant irrepelible del professor Salvador Gil Vernet.

De manera que, en el moment fosc de la seva desaparició, la sacejada de l'arbre de la vida, ens fa veure al mateix temps la cara lluminosa de la seva brillant carrera. Iniciada al costat del seu mestre, el professor Francisco Orts Llorca, va assolir els esglaons progressius de la seva formació: premi extraordinari en la llicenciatura, metge intern, ajudant d'anatomia, professor adjunt (1957) i finalment catedràtic a Barcelona desde 1966 fins a la seva obligada jubilació, l'any 2003.

A diferència d'altres, obligats potser per la urgent activitat assistencial, la seva prioritat inicial va ser dedicar la major part del seu esforç en la modernització

de les instal·lacions del Departament d'Anatomia, especialment les sales de Dissecció. Molts ens havíem acostumat a la inevitable imatge tenebrosa de les antigues sales de dissecció amb la seva pudor intensa a formol i l'aspecte fúnebre dels mossos encarregats del seu manteniment. De tal manera va ser així, que la seva obligada arribada allà com a incipient i preocupat estudiant de medicina, era en realitat la primera prova de foc que havia de superar per arribar a ser metge, cosa que no sempre succeïa, quan algun nou estudiant fugia atemorit, plorant pel rebuig del formol!. De igual manera, altres abandonaven la medicina més endavant quan van ensopegar amb la crua activitat sanguinolenta dels antics quiròfans.

Evidentment, Domingo Ruano no es va conformar. En arribar a Barcelona va dedicar tot el seu temps, i va moure als ressorts de la Universitat i del Ministeri d'Educació, per aconseguir recursos suficients, fins transformar les sales de dissecció en autèntics quiròfans moderns, amplis, molt lluminosos, de metalls llents y sense olor desagradable, un exemple notori del seu tarannà personal, i del seu coneixement de l'anatomia humana a nivell mundial.

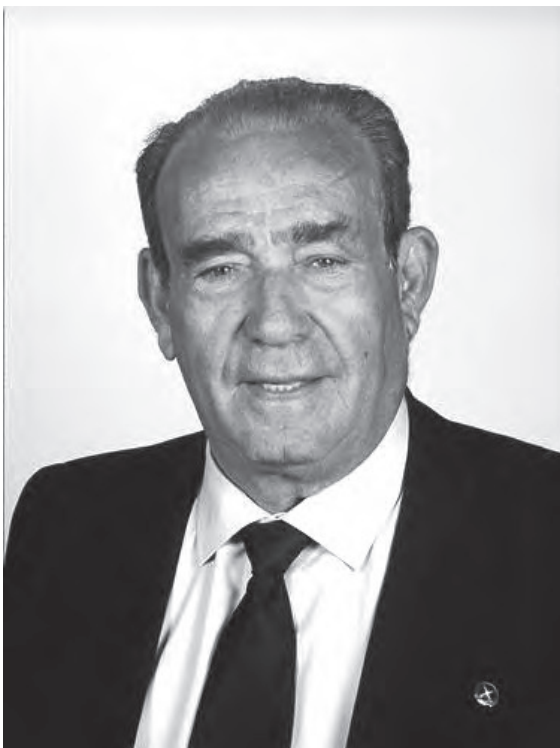
La seva activitat docent i científica ha estat sempre consagrada certament a l'anatomia humana descriptiva i a l'embriologia. Ha contribuït a la seva contínua actualització, evolucionant d'una anatomia estrictament morfològica a una altra d'orientació funcional, i de l'anatomia exclusiva de l'adult a l'èmfasi en les seves etapes prèvies d'embrió, del fetus i del nen.

No obstant això, el llarg camí docent de Domingo Ruano va quedar marcat igualment per altres activitats paral·leles diverses, de les quals destacaria la participació regular en cursos d'otorinolaringologia i d'oftalmologia i la direcció de dues escoles universitàries: la d'Es-tomatologia i la de Medicina d'Educació física i Esport.

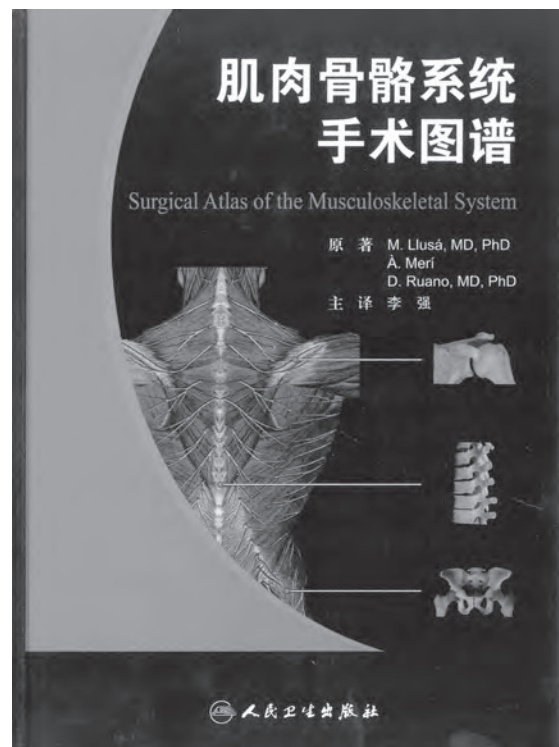
No hi ha temps per a més en aquest sobri acte acadèmic, però és fàcil trobar a Internet i a les biblioteques

les seves nombroses aportacions com a director de un centenar de tesis doctorals (a la Facultat de Medicina, però també a la Facultat de Biologia i a la Facultat de Veterinària), cursos de postgrau, presidència de congressos i de societats científiques nacionals i internacionals, publicació de més de dos-cents articles científics i d'una vintena de llibres (exactament 29) de la seva especialitat.

També trobarem en aquestes noves fonts d'informació la relació de les merescudes distincions rebudes: fill predilecte i doctor honoris causa a Las Palmas de Gran Canaria, o Premi de Canarias de recerca (1988), si bé el seu prestigi va anar més enllà del seu país. Es va estendre per Catalunya i Espanya sencera, com el seu reconeixement en l'Anatomia moderna internacional, on té un lloc d'honor per sempre.

Doctor Domingo Ruano Gil, que va ingressar com a acadèmic numerari l'any 1978

Portada de l'Atlas quirúrgic del sistema músculoesquelètic, signat juntament amb M. Llusà i A. Merí, com a mostra de la difusió de treballs d'anatòmics i cirurgians catalans. Se'n va publicar una edició xinesa el 2010 i una japonesa el 2013.